

Surahammars kommuns revisorer

Risikanalys och revisionsplan 2020

FASTSTÄLLD 2020-02-13

Revisorernas uppdrag

Revisorernas uppdrag och roll

Revisionsuppdraget är definierat i kommunallagens (KL), tolfte kapitel. Revisorerna granskar årligen, i den omfattning som följer av god revisionssed, all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de revisorer eller lekmannarevisorer som utsetts i juridiska personer enligt Kommunallagen (hel- och delägda bolag), även verksamheten i de juridiska personerna.

Uppdraget utgörs ytterst av att pröva ansvarstagandet och uttala sig om detta till fullmäktige inför deras beslut i ansvarsfrågan. I enlighet med KL prövar revisorerna om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande och
- den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Revisorerna ska granska och pröva enligt *god revisionssed*. God revisionssed är inte reglerad i lag eller föreskrift eller på annat sätt fastställt av en myndighet. Den formas och utvecklas successivt över tiden i det praktiska revisionsarbetet.

Revisorerna lyder direkt under kommunfullmäktige med ett årligt anslag. För revisorerna gäller ett av kommunfullmäktige fastställt *reglemente*.

Revisorerna har interna sammanträden och träffar med kommunfullmäktiges presidium, kommunstyrelsen och nämnderna. Möten hålls också löpande med ledande tjänstemän. Revisorerna fortbildar sig bl.a. genom riktade utbildningsinsatser, studiebesök, deltagande i seminarier, konferenser och erfarenhetsutbyten med andra kommuner och landsting.

Revisionsprocessen

Revisionsprocessen omfattar hela det arbete som revisorerna gör under ett revisionsår från riskanalys och planering av granskningsinsatser till uttalandet i revisionsberättelsen. Revisionsprocessen är avslutad när fullmäktige fattat beslut i ansvarsfrågan. Revisionsprocessen är uppdelad i fyra delar – *planera, granska, bedöma och avrapportera*. Revisorerna har ansvar för hela revisionsprocessen och beställer de granskningar m.m. som ska genomföras av de sakkunniga.

Revisorernas uppdrag forts

Med resultatet av årets granskning som grund prövar revisorerna om styrelsen och nämnderna har fullgjort sina uppdrag. Under denna process beaktar revisorerna information som inhämtas från andra revisorer inom kommunens verksamhet – lekmanarevisorer/revisorer och yrkesrevisorer i kommunala företag, revisorer i kommunalförbund och finansiella samordningsförbund m fl. Informationen har betydelse för att revisorerna ska kunna pröva med en helhetssyn dvs. hela den kommunala verksamheten.

Revisorernas uppfattning i ansvarsfrågan förmedlas till fullmäktige i form av ett särskilt uttalande i revisionsberättelsen. Revisorerna prövar ansvaret såväl kollektivt, dvs. för hela styrelsen eller nämnden, som individuellt för enskilda ledamöter. Det kollektiva ansvaret är utgångspunkten.

Övergripande riskanalys

Övergripande riskanalys

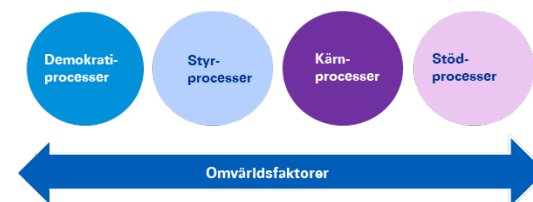
I enlighet med vad som framgår av "God revisionsred i kommunal verksamhet" så är det revisorerna som ansvarar för risk- och väsentlighetsbedömningen. Med stöd av denna analys avgör revisorerna vad granskningsarbetet ska inriktas mot. Riskanalysen och prioriteringarna syftar även till att minimera revisorernas risk att göra felaktiga uttalanden i revisionsberättelsen. Riskanalysen ämnar också minimera revisionsrisken, alltså att revisorerna granskar det som är minst väsentligt.

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har definierat *risk* enligt följande: "En risk är en oönskad händelse som vi kan bedöma sannolikheten för att den ska inträffa. En risk är också en handling/brist på handling av styrelse eller nämnd som påverkar kommunen/invånarna/personalen negativt". SKL använder vidare begreppet *väsentlighet* som "värdet av en identifierad risk". Dessa definitioner är utgångspunkten för revisorernas analys.

För att revisorerna ska kunna genomföra en riskvärdering av händelser som kan påverka, hindra eller hota måluppfyllelsen inom den kommunala verksamheten är det av vikt att en riskinventering genomförs. Inventeringen innefattar såväl interna som externa faktorer såsom omvärldsförändringar, förändringar i lagstiftning, väsentliga händelser inom kommunen, intern kontroll, resultatet av tidigare års fördjupade granskningar inklusive granskning av årsbokslut och delårsbokslut samt övergripande finansiell analys. Omnämnda faktorer tar sin utgångspunkt i fullmäktiges mål.

Syftet med riskanalysen är således att identifiera de största riskerna som finns inom verksamheter, funktioner och processer i kommunen. Olika perspektiv kan också anläggas så som hållbarhet, mänskliga rättigheter och jämställdhet. Granskningen riktas mot väsentliga områden med högre risk utifrån perspektiven styrning, kontroll, effektivitet och kvalitet.

Inventeringen tar även hänsyn till nationella trender och förändrad lagstiftning. Med hjälp av offentlig statistik identifieras områden där kommunen avviker negativt i jämförelse med liknande kommuner, länet och riket.

Riskinventeringen är ett stöd i arbetet med att planera framtida revisionsinsatser och på vilket sätt granskning skall ske av identifierade områden. Inventering skall även fungera som ett stöd till revisionen i kontakt med styrelse, nämnder och förvaltningar.

Utifrån riskinventeringen, annan kunskapsinhämtning och information från förtroendevalda och tjänstemän, bedömer därefter de förtroendevalda revisorerna identifierade risker utifrån sannolikheten att de inträffar och vilken påverkan de får. Detta bidrar till väsentlighetsanalysen. Värdering av sannolikhet utgår i stor utsträckning på bedömning av kvaliteten i styrelsens och nämndernas egen omvärldsbevakning, riskanalys och interna styrning och kontroll. På [sidan 10](#) finns en mer ingående beskrivning kring hur klassificeringen av risker har skett.

Övergripande omvärldsanalys

En kvalificerad omvärldsanalys leder till ökad medvetenhet, bättre handlingsberedskap, framförhållning och flexibilitet. Nedanstående analyser bygger på SKL:s Ekonomirapport publicerad oktober 2019.

Samhällsekonomin

BNP-tillväxten i Sverige blir svag både 2019 och 2020. En markant inbromsning i global BNP- och handelstillväxt väntar, varför draghjälpen från exportmarknaden klingar av. Det svenska resursutnyttjandet faller därför nästa år och arbetsmarknaden försvagas, med vikande sysselsättning och stigande arbetslöshet. Ekonomin rör sig 2020 mot en mild lågkonjunktur. Sammantaget förutses några år av svag arbetsmarknadskonjunktur, liksom svag tillväxt för det kommunala skatteunderlaget.

Kommunernas ekonomi är ansträngd

Kommunerna går nu in i ett allt svårare ekonomiskt läge och arbetar med effektiviserings- och besparingsplaner för att få ihop budget och plan för perioden 2020–2022. Redan 2019 är ett tufft år för många kommuner. Dessutom menar 79 procent av de tillfrågade ekonomicheferna i SKL:s enkät att ekonomin kommer att vara ännu kärvare under 2020.

Utmaningarna är i år störst inom individ- och familjeomsorg, hemtjänst, ekonomiskt bistånd och särskilt boende.

I debatten framförs ofta att kommunerna redan dragit ned på resurserna till skolorna. I statistiken fram till 2018 går det dock inte att hitta någon grund för att detta generellt skulle vara fallet.

Demografi och sysselsättning

Antalet i den äldsta åldersgruppen förväntas öka kraftigt under den närmaste tioårsperioden, med stora konsekvenser för äldreomsorgen och sjukvården. Även antalet barn och unga ökar kraftigt, vilket innebär ökande behov inom förskola, grundskola och gymnasieskola. Antalet invånare i arbetsför ålder 20 ökar däremot långsamt.

Antalet anställda i kommunsektorn ökade kraftigt åren 2014–2018, parallellt med en stadig sysselsättningsuppgång för övriga delar av arbetsmarknaden. Den största ökningen skedde under 2016, till stor del beroende på den omfattande flyktinginvandringen. Under 2019 verkar uppgången ha avstanna.

Rekryteringsläget är fortfarande mycket ansträngt bland offentliga arbetsgivare. Efterfrågan på vissa välfärdsyrken såsom sjuksköterskor och lärare är fortfarande större än utbudet av sådan personal.

Utmaning

Det krävs enligt SKL betydande effektiviseringar om välfärdssektorn ska kunna möta de ökade utmaningarna framöver. Produktiviteten behöver öka – utan att kvaliteten försämras.

SKL är fortsatt kritiska till att de riktade statsbidragen ökar i omfattning och menar att dessa bidrar till ökad detaljstyrning och sämre effektivitet.

Övergripande omvärldsanalys -förändrad lagstiftning m m

Ändring i Skollagen (2010:800)

(Trädde ikraft 1 juli 2019)

Förskolechefer och rektorer

Alla förskolechefer och rektorer som en huvudman anställer måste ha pedagogisk insikt som de ska ha skaffat sig genom både utbildning och erfarenhet. Bestämmelser om förskolechef och rektor finns i skollagen. Från den 1 juli 2019 benämns förskolechef rektor och omfattas av befattningsutbildningen för rektorer.

Läsa, skriva, räkna - en garanti för tidiga stödinsatser

I skollagen införs nya bestämmelser om en garanti för tidiga stödinsatser. Det innebär att elever som behöver stöd ska få det tidigt och utifrån sina behov. Bland annat att kartläggningsmaterialen "Hitta språket" och "Hitta matematiken" blir obligatoriska att använda i förskoleklass. Huvudmannen ansvarar för att det finns tillräckliga organisatoriska och ekonomiska förutsättningar att uppfylla garantin.

Uppföljning från förskoleklassen och lågstadiet

Från och med 1 juli 2019 är skolan skyldig att i slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet göra en uppföljning av det stöd en elev fått som extra anpassning i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs ska sedan få ta del av resultatet av uppföljningen. Det gäller i grundskolan, sameskolan och specialskolan för de elever som ska börja i årskurs 1 och årskurs 4.

Barnkonventionen

(Träder ikraft 1 januari 2020)

Barnkonventionen antogs av FN 1989 och den började gälla i Sverige 1990. Den är ett rättsligt bindande internationellt avtal där grundprincipen är att barn är individer med egna rättigheter. Trots att Sverige har godkänt konventionen och alltså måste följa den så har den ännu inte fått tillräckligt genomslag i praktiken. Det vill regeringen nu ändra på.

Ändrat uppdrag för arbetsförmedlingen

I januariöverenskommelsen anges att Arbetsförmedlingen ska reformeras i grunden. Staten ska ha fortsatt myndighetsansvar genom Arbetsförmedlingen. Ett system baserat på lov ska etableras där fristående aktörer matchar och rustar arbetssökande till jobb.

Regeringen avser att inleda reformeringen av Arbetsförmedlingen under 2020 och den ska vara fullt genomförd under 2021.

SKR får många signaler från kommunerna om att detta får stora konsekvenser för enskilda arbetssökande, för arbetsgivare och även för våra verksamheter och den samverkan kring flera insatser som ofta krävs för att de längst från arbetsmarknaden ska kunna etablera sig.

Övergripande omvärldsanalys -förändrad lagstiftning m m forts

Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

(Träder ikraft 1 januari 2019)

Den stora förändringen som diskuterades inför framtagandet av den nya kommunala redovisningslagen var redovisningen av kommunernas pensionsåtaganden, slopandet av blandmodellen till förmån för en fullfundsmodellen där hela kommunens pensionsåtagande redovisas i balansräkningen. Denna förändring blev inte av, blandmodellen kommer således gälla även fortsättningsvis.

Det finns dock ett antal områden där många kommuner inte efterlever lag/rekommendationer bl a finansiell leasing och mål med betydelse för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen.

Agenda 30

De förslag som Agenda 2030-delegationen lämnat till regeringen, bl.a. omfattande vikten av att kommuner och regioner integrerar Agenda 2030 i sin ordinarie styrning, bereds fortfarande i Regeringskansliet.

Statskontoret har i oktober 2019 lämnat en delrapport som konstaterar att det finns ett stort engagemang för Agenda 2030 bland kommuner, regioner och myndigheter. Men att de endast har sett ett fåtal exempel på aktörer som har genomfört mer genomgripande verksamhetsförändringar till följd av agendan. I de flesta fall handlar insatserna i stället om enstaka aktiviteter eller insatser som leder till mer ytliga förändringar i verksamheten.

Omvärldsanalys ur Surahammars kommuns perspektiv

Demografi

Befolkningen i Surahammars kommun uppgick i september 2018 till 10 088 personer. Sedan år 2000 har befolkningen minskat med ungefär 300 personer.

Demografisk försörjningskvot* för Surahammar år 2018 ligger på 0,93, vilket är högre än snittet i länets kommuner (0,89), i liknande kommuner (0,91) samt högre än snittet i landet Kommunens demografiska försörjningskvot är även högre än snittet i landet (0,76).

Arbetslösheten i åldersgruppen 18-64 år i kommunen ligger år 2019 på 5,4 %, vilket är lägre än snittet i länets kommuner (7,1 %) och i landet (5,7 %) men högre än snittet i liknande kommuner (5,0 %).

* Summan av antal personer 0-19 år och antal personer 65 år och äldre dividerat med antal personer 20-64 år. Önskvärt är ett lågt värde.

Ekonomi

Kommunens resultat 2015-2018 och prognos 2019 (mkr)

2015	2016	2017	2018	2019
34,0	46,0	28,6	8,6	9,5

Investeringar

Investeringsutgifter (kr/invånare) i Surahammars kommun har varierat mellan åren 2010-2017 och har ökat från 2 015 kr/inv år 2017 till 3 368 kr/inv 2018.

Investeringsutgifterna i kommunen är därmed lägre än snittet i Västmanlands län (6 617 kr/inv), liknande kommuner (6 309 kr/inv) och snittet i riket (7 107 kr/inv).

Finansiella och verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning

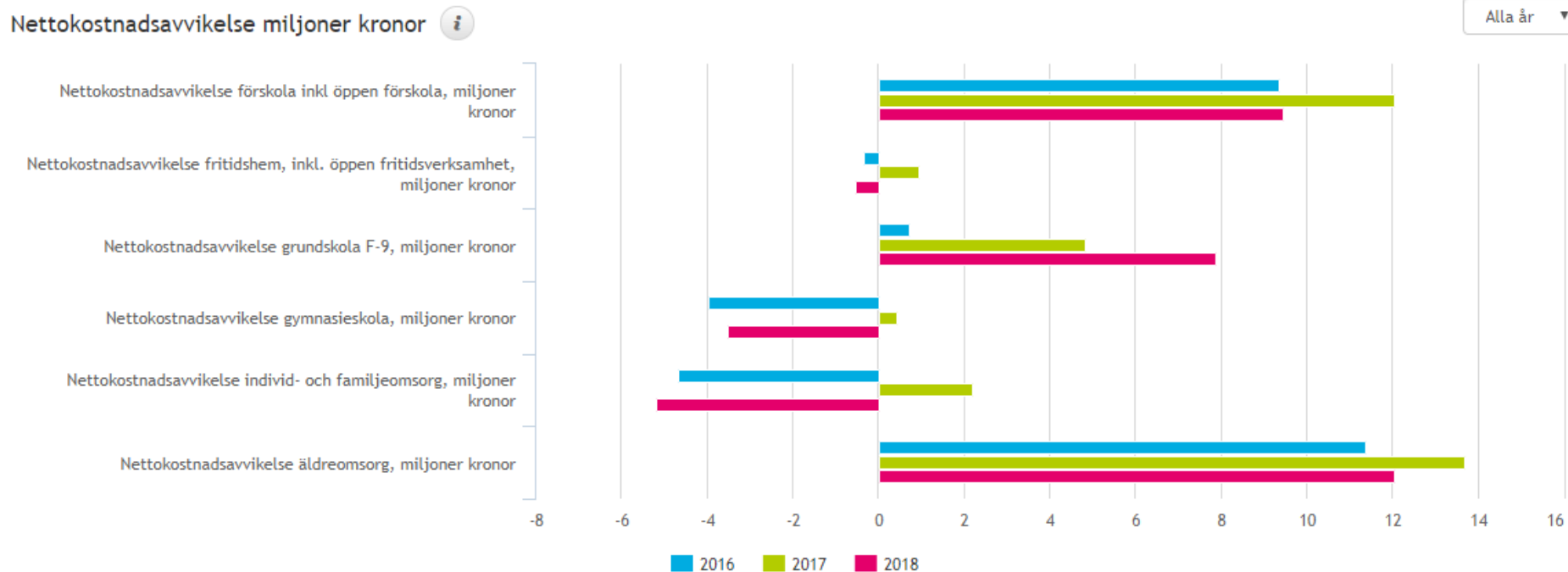
Antas i budget för år 2020.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron bland kommunens anställda låg år 2018 på 6,2 % vilket är lägre än både snittet i liknande kommuner (6,5 %) och i länets kommuner (6,4%). Data gällande snittet på sjukfrånvaro i hela landet saknas.

Omvärldsanalys ur Surahammars kommuns perspektiv

Kommentar

Nettokostnadsavvikelsen jämför nettokostnaden med referenskostnaden ("statistisk förväntad" kostnad). Resultat över 0 indikerar förhöjt kostnadsläge, p.g.a. hög ambitionsnivå och/eller låg effektivitet. Redovisas i miljoner kronor.

Av diagrammet går att utläsa att kostnaden för äldreomsorgen, förskoleverksamheten samt grundskolan även år 2018 ligger högre än referenskostnaden precis som tidigare år. Övriga verksamheter ligger till skillnad från år 2017 lägre än referenskostnaden.

Omvärldsanalys ur Surahammars kommuns perspektiv - Barn och unga

Kommuners Kvalitet i Korshet (KKiK). Nyckeltalen som presenteras är kommunens resultat. Färgsättningen visar kommunens resultat i förhållande till resterande kommuner i landet (se färg- och symbolförklaring nedan).

				2016	2017	2018	
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn (%)	▬	≈	!				
▼ Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal	▬	≈	!	5.0	5.2	5.2	
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	▬	≈	!	155 511	162 999	150 352	
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	▬	≈	!	67	72	77	
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	▬	≈	!	95.0	94.6	95.0	
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	▬	≈	!	85.0	87.6	95.0	
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	▬	≈	!	84.0	83.0	93.3	
▼ Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%)	▬	≈	!	66.2		68.4	
▼ Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kr/elev	▬	≈	!	103 183	106 739	112 022	
▼ Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	▬	≈	!	.	.	.	
▼ Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	▬	≈	!	65.8	61.9	58.7	
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	▬	≈	!	133 265	135 232	122 330	
▼ Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%) Män	♂	▬	≈	!	65.0	60.0	50.0
▼ Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%) Kvinnor	♀	▬	≈	!	66.7	63.8	70.5

Kommentar

Av tabellen framgår att andelen elever åk 9 med behörighet till yrkesprogram i kommunens egna skolor men även de elever som endast bor i kommunen har ökat sedan 2017. Antal inskrivna barn per årsarbetare i förskolan ligger oförändrat. Andelen gymnasieelever med examen inom 4 år har minskat något, men i jämförelsen mellan män och kvinnor kan man se att andelen kvinnliga elever har ökat och andelen manliga elever har minskat.

● Bästa 25%	≈ Visa trend	- Bortfall
● Mittersta 50%	▬ Jämförelse per kommun / enhet	. Ej tillämplig
● Sämsta 25%	⊗ Ej med i sammanfattande diagram	.. Sekretess
● Ingen data	! Nyckeltalsinformation	

Omvärldsanalys ur Surahammars kommuns perspektiv - Stöd och omsorg

				2016	2017	2018	
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt - förbättrad situation, andel (%)	▬	≈	!	-	-	-	
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	▬	≈	!				
Väntetid i antal dagar från ansökan till beslut om försörjningsstöd, medelvärde	▬	≈	!				
✓ Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv	▬	≈	!	3 055	3 739	3 287	
Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde	▬	≈	!				
Brukarbedömning gruppboend LSS - Brukaren trivs alltid hemma, andel (%)	▬	≈	!	-	-	-	
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	▬	≈	!	-	-	-	
✓ Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK enl SFB, kr/inv	▬	≈	!	4 700	4 897	5 274	
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	▬	≈	!				
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	▬	≈	!				
✓ Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng	▬	≈	!	-	-	-	
✓ Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	▬	≈	!	83	70	78	
✓ Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	▬	≈	!	89	90	92	
✓ Kostnad äldreomsorg, kr/inv 80+	▬	≈	!	243 439	250 703	255 782	
✓ Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) Män	♂	▬	≈	!	88	89	92
✓ Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) Kvinnor	♀	▬	≈	!	90	90	93

Kommentar

Av tabellen framgår att brukarbedömningen för hemtjänsten har varje år sedan 2016, vilket innebär att brukarna är mycket eller ganska nöjda med verksamheten. Tittar man i jämförelsen mellan män och kvinnor i samma kategori så ser man det har skett en ökning i båda grupperna.

● Bästa 25%	≈ Visa trend	- Bortfall
● Mittersta 50%	▬ Jämförelse per kommun / enhet	.. Ej tillämplig
● Sämsta 25%	⊗ Ej med i sammanfattande diagram	.. Sekretess
● Ingen data	! Nyckeltalsinformation	

Omvärldsanalys ur Surahammars kommuns perspektiv – Samhälle och miljö

				2016	2017	2018	
Andel som får svar på e-post inom en dag, (%)					-	-	
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)				-	-	-	
Gott bemötande vid kontakt med kommun, andel av maxpoäng (%)				-	-	-	
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng							
✓ Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)				33	25	56	
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)				.	..	-	
✓ Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)				52	32	38	
✓ Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI				-	78	78	
Handläggningstid (median) från inkommen ansökan till beslut för bygglov, antal dagar							
✓ Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person				548	534		
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)				30.4	30.6	24.7	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)				-	23	24	
✓ Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%) Män					0	33	64
✓ Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%) Kvinnor					67	0	42

Kommentar

Av tabellen framgår att andelen deltagare som börjat arbeta eller studera efter arbetsmarknadsverksamhet har ökat och i jämförelsen mellan män och kvinnor så ser man att ökningen omfattar båda grupperna. Företagsklimatet ligger oförändrat sedan 2017 medan andelen miljöbilar och ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet har minskat.

Bästa 25%	Visa trend	Bortfall
Mittersta 50%	Jämförelse per kommun / enhet	Ej tillämplig
Sämsta 25%	Ej med i sammanfattande diagram	Sekretess
Ingen data	Nyckeltalsinformation	

Agenda 2030

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030 som inrymmer de 17 Globala målen för hållbar utveckling. Här presenteras ett urval av nyckeltal utifrån Agenda 2030-målen som har anknytning till Surahammars kommuns visioner och mål.

Mål 3 Hälsa och välbefinnande

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

				2016	2017	2018
Medellivslängd kvinnor, år	▲	≈	⚡	82.0	82.4	82.7
Medellivslängd män, år	▲	≈	⚡	77.8	77.5	77.3
Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, andel (%)	▲	≈	⚡	52.0	52.7	46.2
Fallskador bland personer 65+, 3-årsrm, antal/100 000 inv	▲	≈	⚡	3 113	3 506	
Antibiotikaförsäljning kommun, recept/1000 inv	▲	≈	⚡	288.5	294.9	277.1

Mål 4 God utbildning för alla

Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

				2016	2017	2018
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	▲	≈	⚡	84.0	83.0	93.3
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	▲	≈	⚡	81.7		68.4
✓ Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	▲	≈	⚡	65.8	61.9	58.7
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	▲	≈	⚡	.	..	.

Mål 5 Jämställdhet

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

				2016	2017	2018
✓ Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)	▲	≈	⚡	66	66	68
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	▲	≈	⚡	24.1	25.4	26.4
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)	▲	≈	⚡	72.2	71.7	
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, kommunalt anställda, andel (%)	▲	≈	⚡	97.5	100.3	99.6

- Bästa 25%
- Mittersta 50%
- Sämsta 25%
- Ingen data

- ≈ Visa trend
- ▲ Jämförelse per kommun / enhet
- ⊖ Ej med i sammanfattande diagram
- ⚡ Nyckeltalsinformation
- Bortfall
- .. Ej tillämplig
- .. Sekretess

Agenda 2030

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

				2016	2017	2018
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	▲	≈	i	16.0	43.2	47.6
▼ Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	▲	≈	i	-	78	78
Befolkning i kollektivtrafknära läge, andel (%)	▲	≈	i	28.1	38.7	

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

				2016	2017	2018
Ginikoefficient, index	▲	≈	i	0.348	0.348	
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	▲	≈	i	..		..
▼ Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)	▲	≈	i	52	32	38
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	▲	≈	i	-	-	-

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

				2016	2017	2018
▼ Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO ₂ -ekv/inv.	▲	≈	i	3.87	3.33	
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	▲	≈	i	30.4	30.6	24.7
Miljöbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området, (%)	▲	≈	i	15.1	13.6	12.5
▼ Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	▲	≈	i	793.6	799.7	785.0

- Bästa 25%
- Mittersta 50%
- Sämsta 25%
- Ingen data

- ≈ Visa trend
- ▲ Jämförelse per kommun / enhet
- ⊗ Ej med i sammanfattande diagram
- i Nyckeltalsinformation
- Bortfall
- . Ej tillämplig
- .. Sekretess

Risikanalyt av styrelse och nämnder

Risikanalyser av styrelse och nämnder

Bakgrund

Revisorerna ska bedöma vilka hinder, hot eller risker som finns i verksamheten. Hur betydande är riskerna? Hur sannolikt är det att de existerar eller kommer att inträffa? Revisorerna ska också ta ett avstamp i styrelsers och nämnders eget arbete med omvärldsbevakning, styrning och intern kontroll samt riskanalys. Enligt god revisionsred ska analysen ske löpande under året men en årlig avstämning krävs inför varje års planering och granskning. Vidare framhåller god revisionsred vikten av att revisionsplanen är flexibel, detta för att ge utrymme till hantering av oförutsedda händelser och andra behov av omprioriteringar.

Syfte

Uppdraget syftar till att identifiera ekonomiska, juridiska, verksamhetsmässiga och förtroendemässiga risker som har en väsentlig betydelse för styrelsens/nämndens verksamhet, funktioner och processer. De identifierade riskerna ska utgöra underlag för revisionens beslut om revisionsplan och för kommande års revisionsplaner.

Metod och utgångspunkt

Som ett steg i identifieringen av riskområden har revisorerna genomfört möten med kommunstyrelsen och nämndernas presidier, tagit del av protokoll, genomfört studiebesök m m.

På efterföljande sidor ges en sammanfattning av identifierade riskområden för respektive styrelse/nämnd som grundar sig på de iakttagelser revisorerna gjort under 2019. Riskidentifieringen avser verksamheten 2020 och åren framöver.

I analysen ingår omvärldsbevakning baserad på SKRs ekonomirapport samt en kommunspecifik omvärldsanalys.

Matrisen nedan (hämtad från god revisionsred i kommunal verksamhet) kan utgöra stöd för revisorernas bedömning av risker och prioritering av granskningsområden. Utifrån matrisen har revisorerna därefter kategoriserat riskområden enligt graderingen låg, medel eller hög risk.

Riskgradering	
■	Hög risk
◆	Medel risk
●	Låg risk

Kommungemensamma risker

Detta avsnitt omfattar sådana risker som inte är kopplade till enskild styrelse/nämnd.

Nr	Identifierade risker från verksamheten/dialogmöten och övrig tillgänglig information	Riskgradering
1.	Kompetensförsörjning	
2.	Attraktiv arbetsgivare	
3.	Kommunens budgetprocess	
4.	Beredskap vid kris och extraordinära händelser t.ex . vid strömavbrott, räddningstjänsten	
5.	Styrelse och nämnders efterlevnad av Barnkonventionen	
6.	Styrelse och nämnders hållbarhetsarbete, Agenda 2030	
7.	Intern och extern kommunikation i kommunen	
8.	Kommunstyrelse och nämnders administrativa rutiner och handlingar.	
9.	Ekonomisk styrning och kontroll inklusive åtgärder vid avvikelser	
10.	Klagomålshantering och kommunikation	

Kommungemensamma risker, intern kontroll i redovisning m.m

Nr	Identifierade risker från verksamheten/dialogmöten och övrig tillgänglig information	Riskgradering
1.	Intäkter, kundfaktureringsystem m.m	
2.	System för betalning av leverantörsfakturor	
3.	Utbetalning av löner och arvoden m.m.	
4.	Redovisning av materiella anläggningstillgångar	
5.	Bokslutsprocessen, kvalitén i redovisningen	
6.	IT-säkerhet och behörigheter	
7.	Exploateringsredovisning	
8.	Finansiella tillgångar	
9.	Upphandling och inköp, direktupphandling och avtalstrohet	
10.	Redovisning av leasingavtal	

Kommunstyrelsen

Ansvar

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Kommunstyrelsen är Surahammars kommuns "regering". Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling. Styrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av hela kommunens ekonomi och verksamheter.

Nr	Identifierade risker från verksamheten/dialogmöten och grundläggande granskning	Riskgradering
1.	Planeringsprocess, styrmodell	
2.	Internkontroll, styrmodell	
3.	Utveckling av målstyrningen, styrmodell	
4.	Bostadsförsörjning	
5.	Kommunens kapital i form av gator och vägar.	
6.	Turistverksamheten	
7.	Inköp och upphandling, ev avseende speciella större projekt.	
8.	Uppsikt över kommunens VA-verksamhet	
9.	Lokalunderhåll	
10.	Ledningsstrukturen i kommunen	

Kommunstyrelsen

Ansvar

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Kommunstyrelsen är Surahammars kommuns "regering". Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling. Styrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av hela kommunens ekonomi och verksamheter.

Nr	Identifierade risker från verksamheten/dialogmöten och grundläggande granskning	Riskgradering
11.	Medarbetarenkät	
12.	Arbetsmiljö och sjukfrånvaro	
13.	Näringslivssamarbete	
14.	GDPR	
15.	IT, digitalisering	
15.	Bisysslor i kommunen och bolagen	
16.	Klagomålshantering och kommunikation	

Socialnämnden

Ansvar

Socialnämnden ansvarar för stöd riktade till äldre- och funktionshindrade samt individ- och familjeomsorg. Vidare ansvarar nämnden för områdena kommunpsykiatri, färdtjänst, flyktingmottagande samt sociala sysselsättningen.

Nr	Identifierade risker från verksamheten/dialogmöten och grundläggande granskning	Riskgradering
1.	Svårigheter att ta emot färdigbehandlade från sjukvården, Gränsdragning mellan regionen och kommunens arbete	■
2.	Biståndshandläggning inom vård och omsorg.	■
3.	Ekonomisk kontroll	◆
4.	Långsiktig planering av äldreomsorgen t.ex. boende för personer med olika språk, demensboende osv.	◆
5.	Hemtjänsten, kvalitet	◆
6.	Försörjningsstöd, system och rutiner	◆
7.	Anhörigvård	◆
8.	Klagomålshantering och kommunikation	■

Barn- och bildningsnämnden

Ansvar

Barn- och bildningsnämnden fullgör kommunens skyldigheter inom det offentliga skolväsendet, till och med eleverna går ut grundskolan. Skolverksamheterna omfattar förskoleverksamhet, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola samt särskola. Barn- och bildningsnämnden ansvarar även för fritidsverksamhet, föreningskontakter, lokalvård, matproduktion, biblioteksverksamhet, badhus med mera

Nr	Identifierade risker från verksamheten/dialogmöten och grundläggandegranskning	Riskgradering
1.	Trygghet och studiero i skolan.	
2.	Kommuns informationsansvar för ungdomar upp till 20 år som inte går gymnasieskolan.	
3.	Barn i behov av särskilt stöd	
4.	Ekonomisk kontroll	
5.	Föreningsbidrag	
6.	Skolans effektivitet	
7.	Skolans kostnadsbild.	
8.	Förskolan, organisation och kostnader	
9.	Kulturverksamheten	
10.	Klagomålshantering och kommunikation	

Bygg- och miljönämnden

Ansvar

Bygg- och miljönämnden ansvarar för översiktlig planering av mark och vatten innefattande detalj- och översiktsplaner. Nämnden ansvarar även för bygglovsfrågor och frågor inom plan- och byggväsendet.

Miljöfrågorna omfattar frågor kopplade till Miljöbalken, hälsoskyddsfrågor samt livsmedelstillsyn.

Nr	Identifierade risker från verksamheten/dialogmöten och grundläggande granskning	Riskgradering
1.	Detaljplanprocessen	
2.	Bostadsanpassningen	
3.	Klagomålshantering och kommunikation	

Gemensam överförmyndarnämnd

Ansvar

Överförmyndarnämndens huvuduppgift är att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap. Syftet med tillsynen är att förhindra att omyndiga barn, eller myndiga personer som inte själva kan ta tillvara sin rätt, missgynnas ekonomiskt eller rättsligt. Nämnden är gemensam med Arboga, Hallstahammar, Kungsör och Köpings kommun.

Nr	Identifierade risker från verksamheten/dialogmöten och grundläggande granskning	Riskgradering
1.	Svårigheter att rekrytera gode män och förvaltare.	
2.	Överförmyndarens handlägningsrutiner	
3.	Klagomålshantering och kommunikation	

Krisledningsnämnden

Ansvar

Krisledningsnämnden har som enda uppgift att enligt lagen om extraordinära händelser leda kommunens arbete vid en kris. Nämnden kan då ta över hela eller delar av uppgifter från andra nämnder som är berörda.

Nr	Identifierade risker från verksamheten/dialogmöten och grundläggande granskning	Riskgradering
1.	Beredskap för kris och extraordinära händelser	
2.		

Gemensam hjälpmedelsnämnd

Ansvar

Hjälpmedelsnämnden är en gemensam samverkansnämnd för hjälpmedelsfrågor mellan Region Västmanland och kommunerna i Västmanlands län. Nämnden ansvarar för att samordna hanteringen av hjälpmedel i länet.

Nr	Identifierade risker från verksamheten/dialogmöten och grundläggande granskning	Riskgradering
1.	Uppfyller de sina mål och har de en tillfredsställande intern kontroll	

Kommunens helägda bolag

Ansvar

Surahammars kommunalteknik AB		
Nr	Identifierade risker från verksamheten/dialogmöten och grundläggande granskning	Riskgradering
1.	Klagomålshantering och kommunikation	

Surahammarshus förvaltnings AB		
Nr	Identifierade risker från verksamheten/dialogmöten och grundläggande granskning	Riskgradering
1.	Klagomålshantering och kommunikation	

Ramnäs fastigheter AB		
Nr	Identifierade risker från verksamheten/dialogmöten och grundläggande granskning	Riskgradering
1.	Klagomålshantering och kommunikation	

Förslag på revisionsprojekt, 2020 och framåt

	Granskning	Ansvarig nämnd	År
1.	Agenda 2030		
2.	Barnkonventionen		
3.	Verkställighet av beslut		
4.			
5.			
6.			

Bevakningsområden, 2020 och framåt

	Område	Ansvarig nämnd	Åtgärd	Tid
1.	Hur lämnas uppgifter till SCB			
2.	Studiebesök på brandstationen			
3.	Studiebesök förskola			
4.	Bjuda in näringslivsstrateg			
5.	Bjuda in polisen			
6.	Beredskap vid kris och extraordinära händelser t.ex . vid strömavbrott, räddningstjänsten.		Bjud in beredskapssamordnare eller motsvarande.	
7.				
8.				
9.				
10.				

Revisionsplan år 2020

Kommunrevisionen har som ett led i framtagandet av revisionsplanen diskuterat och sammanfört respektive revisors förslag och väsentlighetsanalys till en gemensam revisionsplan för revisionsåret. Planen utgår från genomförd riskanalys och resultaten av tidigare granskningar m.m. De utvalda projektens syften och mål beskrivs närmare i separata projektplaner. Granskning 1-2 görs årligen.

	Granskning/aktivitet	Ansvarig nämnd	Beslutad
1.	Granskning av delårsrapport	Kommunstyrelsen och samtliga nämnder	Årligen
2.	Granskning av årsbokslut/årsredovisning	Kommunstyrelsen och samtliga nämnder	Årligen
3.	Granskning av organisatorisk och social arbetsmiljö.	Ks och samtliga nämnder alt. socialnämnden	
4.	Styrning och uppföljning av överförmyndarverksamheten	Gemensam Överförmyndarnämnd	
5.			
6.			
7.			

Bilagor

Tidigare genomförda granskningar per nämnd/styrelse

År	Styrelse/Nämnd Granskning	Barn- och bildningsn ämnden	Social- nämnden	Bygg-och miljö- nämnden	Kommun- styrelsen	Gemensam Överförmynd arnämnd (ny från 2019)
2019	Granskning av delårsrapport				X	
	Granskning av årsbokslut/årsredovisning				X	
	Granskning av kommunstyrelsens och nämndernas styrning och uppföljning av ekonomin.	X	X	X	X	
	Granskning av kommunstyrelsens styrning och ledning av tekniska förvaltningen samt uppsikt över Surahammars KommunalTeknik AB				X	
2018	Granskning av delårsrapport				X	
	Granskning av årsbokslut/årsredovisning				X	
	Uppföljning av granskningar	X	X	X	X	
	Kommunens näringslivsarbete				X	
	Uppföljning medarbetarenkät	X	X	X	X	

Tidigare genomförda granskningar per nämnd/styrelse

År	Styrelse/Nämnd Granskning	Barn- och bildningsn ämnden	Social- nämnden	Bygg-och miljö- nämnden	Kommun- styrelsen
2017	Granskning av delårsrapport				X
	Granskning av årsbokslut/årsredovisning				X
	Arbetsmiljö och sjukfrånvaro	X	X	X	X
	Bostadsförsörjning				X
	Förberedelse inför införandet av GDPR				X